

עבודה זרה מד

עניין: ויקח את עטרת מלכם

שם משמאל שבועות תר"ע

ועזרי' דניאל ומלך המשיח, ע"כ. הנה זקני צוקללה"ה מקצק אמר דענין המלוכה לא הי' נמצא בישראל והיו צריכין ליקח זאת מעמון ומואב, עכלה"ק. והפירוש פשוט כי באשר כל ישראל כאיש אחד המה אינו שייך שאחד ישתרר על חברו כמו שאין האבר האחד שבאדם משתרר על האבר האחר, ומרע"ה שהי' מלך הוא מחמת שהי' נבדל מכלל ישראל ולא הי' נחשב שהוא כאבר מאברי הכלל רק שקול משה כנגד כל ישראל. ולכך הוצרכו ישראל ליטול המלוכה מעמון ומואב, משום דקליפת מואב גיאות כמשה"כ (ישעי' ט"ז) שמענו גאון מואב גא מאוד. וע"כ היתה נפש דהמע"ה טמועה בשבי' בתוך קליפת מואב כדי להוציא ענין ההתנשאות מהקליפה ולהביאה אל הקדושה להתנשא ולהשתרר לשם שמים. ושאל המלך שלא נתקיימה מלכותו אמרו ז"ל (יומא כ"ב:) משום שלא הי' בו שום דופי, ושמאל הנביא א"ל (שמו"א ט"ו) הלוא אם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה, ועבור מעשה זה איבד את המלוכה, מפני שהי' חסר לו כח הגיאות והשררה כאמור שם כי יראתי את העם ואשמע בקולם. והנה בועז שנתן לה שש

זוהר סתרי תורה וירא דף קי ע"א

אחער דינא זהו אדכר לאברהם ושלח ליה מתמן ואחפריש מנייכו. יין אשקירא ליה בנתיב ואלוידו זהו תרין אומין חד אקרי עמון וחד אקרי מואב. חד באתגליא וחד באתכסויא. עמון דרגא (קעג א) דיליה מלכו"ס עיטא דאתכסויא. מואב דרגא דיליה פעו"ר כלל באתגליא כגוונא דא בנתיב דא אמרת בן עמי ברא אית לי מעמי ולא אמרת ממאן הוא בגין כך איהו הוה באתכסויא. דא אמרת מואב מאב הוא דנא. מאבא אולידת ליה. דרגא דיליה פעו"ר מלה באתגליא. ובתריין אלין אחיד דוד מלכא לבתר מן מואב אחת רות וגפק מנה דוד מלכא. מן עמון

אחער דוד מלכא בהאי עטרא דאיהי סהדותא לזרעא דדוד דכתיב (מלכים ב' יא) ויתן עליו את הנזר ואת העדות והאי הוה מן מלכוס דרגא דבני עמון דכתיב (ע"ב יב) ויקח את עטרת מלכוס. מלכוס דרגא דבני עמון הוא דכתיב ויהי על ראש דוד. ומתמן הוה סהדותא לבני לעלמין ובה אשתמודע מאן דאיהו מן בטי דדוד דאחמוי למלכא ודאי דאמרין מן דוד הוא (הטף) דאפילו אחיליד בההוא יומא יכיל הוה למסבל הדיא עטרא על רישיה (דהא איהו) דהוה משקל כזר זהב ואבן יקרה הוה וב"ג אחרא לא יכיל למסבלא ודא הוא דכתיב ביוזא ויתן עליו את הנזר ואת העדות. ובתריין דרגין אחאחיד דוד מלכא ואינון חוקפא דמלכותיה לאתקפא על שאר עמין דאי לא אתגליל בסערא לזיון לא יכיל לאתקפא עלייהו כל (גוויין) דרגין דשאר עמין כלילן ביה בדוד לאתגברא ולאתקפא עלייהו: [ב] ויער לוט מטער